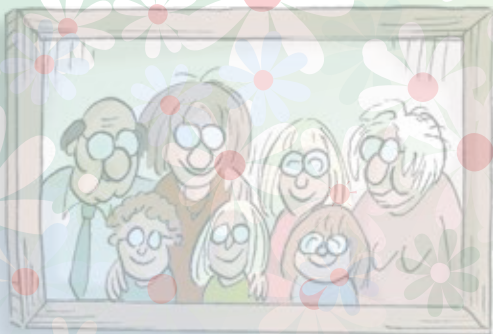

Jeg er køn

- for teenklubber

37/20

INDHOLDSFORTEGNELSE

Introduktion til materialet.....	3
Til teenklublederen.....	4
Oplæg 1: Skabt af Gud.....	5
Oplæg 2: Piger og drenge	7
Oplæg 3: Venner	9
Oplæg 4: Forelskelse og kærlighed.....	11
Oplæg 5: Medier og kropsidealer.....	13
Vigtigt for teenledere.....	15
Ressourcer og links	15

JEG ER KØN - FOR TEENKLUBBER

Udarbejdet af:

Daniel Præstholt, IMU
Fredrik Roager Videslet, LMBU

Har udgangspunkt i og er en videre bearbejdning af undervisningsmaterialet »Jeg er køn« www.jegerkøn.dk

Forfattere i det oprindelige materiale er:

Skabt som mand og kvinde: Jakob Munk Rosenlund
Hvor kommer jeg fra: Lotte Høeg Hansen
Mig og min krop: Signe Langdahl
Kropsidealer: Merete Holm Dalsgaard
Grænser: Lea Brogaard
Familieliv: Gitte Rasmussen
Følelser: Annette Hassingboe.

INTRODUKTION TIL MATERIALET

Du står med et materiale til brug i teenklubber med fem oplæg om seksualitet, der er tænkt som supplement til »Jeg er køn«-materialet.

Når du læser dette, er det nok, fordi du skal til at forberede en eller flere aftener om seksualitet i din teenklub. Det er et privilegium. Tænk på den betydning det kan have for en teenager, at han/hun føler sig tilfreds med sin krop. Og at den unge nysgerrigt kan se sin seksualitet udvikles og modnes, så den en dag kan bruges til at udtrykke den dybeste kærlighed til det menneske, han/hun vil dele livet med. Den udvikling kan du være med til at sætte rammer for med disse aftener.

Seksualiteten kan være en kompliceret affære for både teenagere og andre. Den kan være forbundet med skam, fortrydelse og grænser, der blev overtrådt. Kærlighed, sex og familieværdier lyder godt, men det kan gøre virkelig ondt, hvis noget ikke er, som man ønsker sig.

Det bliver ikke lettere af, at køn, krop og seksualitet de senere år er blevet genstand for store kulturelle debatter, der har gjort det kontroversielt at have nogle bestemte holdninger. For risikerer man at såre nogle ved at antage, at deres oplevede kønsidentitet svarer til den krop, vi andre ser, eller ved at forvente, at de fleste vil opleve en tiltrækning mod det modsatte køn?

TIL TEENKLUBLEDEREN

Materialet er et redskab, der skal hjælpe dig til at sætte fokus på relevante emner og spørgsmål, som I kan bruge en eller flere aftener på at arbejde med. Materialet er opbygget sådan, at der til hvert oplæg er en kort introduktion til emnet, en icebreaker, hvor teenagerne bliver introduceret til emnet og får rørt sig lidt, et bibeloplæg og derefter aktivitet og oplæg til samtale om dagens tema.

I din forberedelse skal du være opmærksom på, at icebreakerne og aktiviteterne fra »Jeg er køn«-materialet er lavet til skolebrug. Derfor er det din opgave at tænke aktiviteterne ind i jeres kontekst i teenklubben – og måske omformulere dem lidt eller ændre andre ting.

Alle icebreaker og aktiviteter er samlet og står beskrevet i bilagsmappen, som kan findes online på <https://jegerkøn.dk/klub-og-familie>

Det vigtige i arbejdet med de fem aftener er at skabe det trygge rum, hvor teenagerne kan få lov til at dele deres oplevelser og sårbare sider med hinanden.

Der er angivet tid på de enkelte dele af aftenens forløb. Alle tidsangivelser er vejledende.

På bagsiden af materialet er der links til »Jeg er køn«-materialet og andre relevante hjemmesider.

Oplæg 1: Skabt af Gud

INTRO

Første aftenens tema danner et bibelsk fundament for den videre snak om køn og identitet. Skabelsens evangelium er, at vi er fri for at skulle skabe os selv, fordi Gud allerede har skabt os som dem, vi er.

Det giver grundlag for samtale om menneskets værdi; at vi er skabt relationelle; det gode ved at vi er skabt forskellige og unikke; og at det er Guds vilje, at vi er skabt med det køn, vi har.

Icebreaker (15 min)

Før dagens bibeloplæg er det en god idé at begynde med en lille aktivitet, hvor teenagerne bliver introduceret til emnet og får bevæget sig. Vælg fx én af nedenstående aktiviteter: Find din bedre halvdel (bilag 1.1)

- Break – forslag til makkerlege (bilag 1.2)

Bibeloplæg (20 min)

Bibeltekster: 1 Mos 1,26-31; 2,18-25

Pointe 1: Gud har skabt mennesket I den første tekst læser vi om, hvordan Gud på sjattedagen skaber mennesket »i sit billede«. Som prikken over i'et på sit værk skaber han manden og kvinden, og de adskiller sig fra resten, for de er skabt i Guds billede. Det siger os, at mennesket har enorm stor værdi for Gud, hvilket vi finder udsagn om også andre steder i Bibelen (fx Sl 8,6; Es 43,4).

Gud er skaberen, og mennesket er en del af skaberværket. Det kan virke banalt, men alligevel er det en grundsandhed, som vi gang på gang glemmer.

Alt for ofte tror vi, at vi skal skabe os selv – danne vores egen identitet eller måske endda finde vores eget køn – men Bibelen lærer os her noget andet: Vores værdi og køn er ikke noget, vi selv skal skabe. Det har Gud givet os.

Pointe 2: Skabt som mand og kvinde Gud skabte mennesket som to forskellige: »som mand og kvinde«. To køn, som har hver deres karakter. I den anden tekst læser vi om, hvordan Gud skabte kvinden ud af mandens ribben. Det understreger, hvor tæt de to køn hænger sammen. De er to sider af samme sag. Både mand og kvinde er skabt i Guds billede og har lige høj værdi, men det betyder ikke, at de er skabt ens.

Mænd og kvinder er forskellige, og det er godt! Gud har villet det sådan. Kvinden er skabt ud af manden, og det er også derfor, de to køn hører sammen og i ægteskabet »bliver ét kød«. Forskellene og længslen efter hinanden er udtryk for Guds skabelsesorden.

Pointe 3: Skabt til fællesskab
Gud siger: »Det er ikke godt, at mennesket er alene,« og derfor skaber han kvinden til manden. Vi er altså skabt til at have fællesskab med hinanden. Gud er selv en relationel, treenig Gud, og det er en del af vores gudbilledlighed, at vi også er skabt til fællesskab med hinanden.

Det kommer tydeligst til udtryk i ægteskabet, men der findes mange andre fællesskaber: mellem venner, forældre og børn, naboer osv. Det er Guds vilje, at vi skal se hinanden som gaver fra ham og behandle hinanden i kærlighed og med respekt.

Samtale (45 min)

Samtalen er vigtigst. Brug fx en af aktiviteterne til at få åbnet for den:

- Mænd og kvinder i Bibelen (bilag 1.3)
- Verdens første familie (bilag 1.4)

I den første aktivitet kan dramadelen droppes, da det måske virker barnligt på målgruppen. I stedet kan I blot snakke om, hvad der kendetegner de forskellige mænd og kvinder, jf. punkt b.

Du kan supplere samtalen med de her spørgsmål og perspektiver:

- Hvorfor tror du Gud har skabt mennesker forskellige?
- Hvad synes du er det bedste ved dit eget køn?
- Hvad synes du er det bedste ved det modsatte køn?

Oplæg 2: Piger og drenge

INTRO

Vi fokuserer på det gode ved forskellene mellem kønnene. Det er vigtigt at skabe rum til, at I kan tale om personlige spørgsmål. Det kan du gøre ved, at teenagerne efter bibeloplægget går i kønsopdelte grupper. Derfor er det vigtigt, I er to ledere denne aften og helst en af hvert køn.

Emnet er højaktuelt for teenagerne, da de er midt i puberteten og »under ombygning«.

Icebreaker (15 min)

Før dagens bibeloplæg er det en god idé at begynde med en lille aktivitet, hvor teenagerne bliver introduceret til emnet og får bevæget sig. Vælg fx én af nedenstående aktiviteter: Kropsleg (bilag 2.1)

- Hold på din ven/ makker (bilag 2.2)

Bibeloplæg (20 min)

Bibeltekst: Ef 5,21-33

Pointe 1: Vi er alle lemmer på Kristus. Som kristne er vi alle lige over for Gud (se Gal 3,28), og vi har alle en plads på Kristus' legeme, som er kirken. Teksten handler altså ikke om, at nogen er mindre eller mere værd end andre. Det er vigtigt at slå fast!

Som medlem af det kristne fællesskab har du og jeg en rolle og en plads, som dem vi er.

Ved du, hvilken rolle/plads du har i teenklubben?

Del dine egne oplevelser med at finde din plads i det kristne fællesskab.

Pointe 2: Vi er forskellige

Gud har skabt os unikke. Forskelligheden kommer bl.a. til udtryk i, at vi er skabt som mænd og kvinder, at vi har forskellige kroppe og dermed også forskellige egenskaber. Hver kvinde og hver mand er også forskellige og har forskellige egenskaber og evner, som Gud har givet hver enkelt at bruge.

Forskellighederne blandt både køn og mennesker er noget godt, som vi må værdsætte og bruge i vores liv, i skolen, teenklubben og blandt vores venner og sammen med en evt. kæreste. Det er vigtigt at huske på!

Kom gerne med eksempler fra dit eget liv, som teenagerne kan relatere til og spejle sig i.

Pointe 3: Vi skal respektere hinanden

I ægteskabet er kvinden og manden kaldet til at elske og underordne sig hinanden, som teksten udfolder i specifikke påbud til kvinden og manden. Denne ordning er givet særligt til gifte mennesker, men vi har alle fået et kald til at elske vores næste og gøre mod andre, som vi selv vil have, at de skal gøre mod os (jf. Matt 7,12; 22,39).

At elske og respektere andre handler bl.a. om at kunne håndtere vores forskelligheder og de udfordringer, som det kan bringe med sig. Også de forandringer, som kan ske med os, når vi kommer i puberteten og prøver forskellige ting af for at finde ud af, hvem vi er.

Tilføj gerne eksempler fra dit eget liv.

Samtale (kønsopdelt) (45 min)

Samtalen er vigtigst. Brug fx en af aktiviteterne til at få åbnet for den: Spørgsmål fra AdamogEva.dk (bilag 2.3)

- Pubertets-spil (bilag 2.4)

Lad teenagerne vide, at der nu er rum for at være åben og dele spørgsmål og viden med hinanden.

I samtalen er det vigtigt, du har fokus på, at teenagerne får rum og mulighed for at stille de spørgsmål, som er vigtige for dem.

Du kan supplere samtalerne med følgende spørgsmål og perspektiver:

- Hvordan kan man elske de forandringer, der kommer til at ske/er sket med en i puberteten?
- Hvilke tabuer er der i snakken om sex, følelser og det andet køn?
- Snak med pigerne og drengene om porno og onani.

Oplæg 3: Venner

INTRO

Denne samling handler om relationen til venner. Vi er alle i relationer med andre, nogle tættere end andre, og nogle mere forpligtende end andre. Teenagerne er dagligt sammen med venner i skolen, fritiden, på sociale medier og til teenklub, og de har enorm stor betydning og indflydelse på hinandens liv.

Bibelen peger på vigtigheden af gode venner og viser, at en god ven kan støtte og hjælpe i livet på alle mulige områder.

Icebreaker (15 min)

Før dagens bibeloplæg er det en god idé at begynde med en lille aktivitet, hvor teenagerne bliver introduceret til emnet og får bevæget sig. Vælg fx én af nedenstående aktiviteter: Break – forslag til makkerlege (bilag 3.1)

Hold på din ven/ makker (bilag 3.2)

Bibeloplæg (20 min)

Bibeltekster: Ordsp 17,17 og Luk 24,13-27

Pointe 1: Venner viser kærlighed
I den første tekst møder vi et ordsprog om at være ven og bror. En ven er en, som viser kærlighed altid. Kærlighed er ikke kun for kærestere og gifte, men også venner kan have og vise hinanden kærlighed. Det ser vi også hos bl.a. Jonatan og David (1 Sam 19-20).

Kærlighed kommer til udtryk på mange måder: lytte, sige sandheden, give et kram eller på andre måder. Særligt for kærligheden er, at den viser trofasthed »til hver en tid«, som der står i verset.

Pointe 2: Venner deler liv med hinanden
Gud har skabt os til relationer med hinanden, og vi har brug for en eller flere at kunne betro os til og dele vores liv med. Det er noget af det, venner kan. Disciplene havde brug for hinanden, så de kunne dele de svære ting. De havde brug for at dele og sætte ord på det, de havde oplevet; deres sorg og uopfyldte håb.

Alle møder glæder og sorger, som vi har brug for at dele med andre. Vi har brug for nogle, som vil spørge ind til os og lytte til os. Vi har brug for gode venskaber, hvor vi kan få lov til at være sårbare og dele de ting, som andre ikke får lov til at høre om: det vi skammer os over, sorg, tabuer eller tvivl på Gud. I et venskab, hvor man kan dele tro og liv, tanker og følelser, vokser kærligheden til den anden.

Et godt råd: Gud har skabt os med to ører og en mund, så vi kan bruge ørerne dobbelt så meget som munden i samtaler med andre!

Pointe 3: Jesus vil være din ven
Jesus kom og fulgtes med disciplene på vej til Emmaus. På samme måde vil han også følges med dig og mig på vores vej i livet. Jesus mødte disciplene og spurgte

ind til dem, lod dem snakke og lyttede til dem, indtil de havde brug for at høre ham tale og fortælle sandheden om hans død og opstandelse. Jesus vil være den ven, som vi kan komme til og dele hele vores liv med. Han ønsker også at fortælle os sandheden om vores liv, hvad han har gjort for os, og at han vil have fællesskab med os.

Samtale (45 min)

Samtalen er vigtigst. Brug fx en af aktiviteterne til at få åbnet for den: Hvilke forskelle er der på en ven og en kæreste? (bilag 3.3)

- Relationscirkel (bilag 3.4)
- Hvad er kærlighed? (bilag 3.5)

I første øvelse kan spørgsmål 4 med kærester undlades, så fokus holdes på venskaber.

Suppler gerne samtalen med de her spørgsmål og perspektiver:

- Hvad kendetegner dine bedste venskaber?
- Hvad kendetegner dit venskab med Jesus?
- Kærlighed er en del af et venskab. Hvordan oplever du den kærlighed i dine venskaber?

Oplæg 4: Forelskelse og kærlighed

INTRO

Nu handler det om følelser. Vi er skabt med følelser, og det betyder, at vi kan få følelser for hinanden. Vi kan blive forelskede i hinanden, og forelskelsen kan udvikle sig til kærlighed.

Målet med oplægget er, at teenagerne får mulighed for at reflektere med både hinanden og en voksen om alle de nye, spændende og forvirrende følelser, de pludselig oplever.

Icebreaker (15 min)

Før dagens bibeloplæg er det en god idé at begynde med en lille aktivitet, hvor teenagerne bliver introduceret til emnet og får bevæget sig. Vælg fx én af nedenstående aktiviteter::

- En hjertevarm velkomst (bilag 4.1)
- Bytte plads (bilag 4.2)

Bibeloplæg (20 min)

Bibeltekster: Højs 4,1-7 og 1 Kor 13,4-7

Pointe 1: Mennesker er skabt med følelser

»Hvorfor er Højsangen med i Bibelen? Den handler jo ikke om Gud?!« Sådan siger nogle, når de læser den bog. Kun ét sted bliver »Herren« nævnt (Højs 8,6), og det er endda ikke med i den danske bibeloversættelse fra 1992.

Teksterne beskriver med flotte billeder, hvordan kærligheden mellem mand og kvinde kan være. På den måde er de med til at vise mennesket som et væsen med følelser. Gud har skabt os med følelser – også forelskesfølelser – derfor er det helt naturligt, vi har dem og snakker om, hvordan vi føler.

Følelser kan være stærke, og nogle gange kan det være svært at sætte ord på, hvad man føler. Her kan Højsangen hjælpe os med ordene. Måske vil vi ikke udtrykke os på samme måde, som den gør, men den kan alligevel hjælpe os i gang.

Pointe 2: Forelskelsen er stærk
Den første tekst viser os, hvor stærk forelskelsen kan være. Det er, som om forfatteren slet ikke kan se noget dårligt ved hans elskede: »Alt på dig er smukt, min kæreste, der er ingen fejl ved dig.«

»Kærlighed gør blind«, lyder et ordsprog, og der er noget om det. Men det er kun svaghederne og fejlene, han ikke ser. Alt andet ved kæresten beskriver han i detaljer for os: hendes hår, tænder, læber, hals og bryster. Hvordan ville teenagerne beskrive disse ting, hvis de skulle bruge deres egne ord?

Det er, som om forelskelsen får ham til fuldstændig at glemme alt andet omkring ham. Måske kan teenagerne genkende denne følelse?

Pointe 3: Kærligheden er stærkere
Selvom forelskelsen er en stærk følelse, så er kærligheden stærkere. Ja, kærlighed er mere end blot en følelse. Den er en viljeshandling. I den anden tekst beskrives det godt. Selvom den tekst i første omgang er skrevet til en menighed, kan den også bruges om kærligheden mellem mand og kvinde.

Kærlighed er at give afkald på sin ret. Kærligheden sætter den anden først. Kærlighed er at ville hinanden, også selvom forelskelsens blindhed forsvinder, og man opdager den andens svagheder og fejl.

Det største og stærkeste eksempel på kærlighed møder vi i Jesus. Læs evt. Fil 2,5-8.

Samtale (45 min)

Samtalen er vigtigst. Brug fx en af aktiviteterne til at få

åbnet for den:

- Kender kærlighed til køn? (bilag 4.3)
- Forelskelse og kærlighed (bilag 4.4)
- Hvad er kærlighed? (bilag 4.5)

I den første aktivitet fylder spørgsmålet omkring homoseksualitet ret meget i »Jeg er køn«-materialet. Vurdér hvor meget det skal fylde i jeres samtale.

Du kan supplere samtalen med følgende spørgsmål og perspektiver:

- Hvad er det værste og det bedste ved at være forelsket?
- Hvilke følelser vækker det i én, når ens kæreste slår op?
- Tror du, at den eneste ene findes?

Oplæg 5: Medier og kropsidealer

INTRO

Her sætter vi fokus på medier og deres påvirkning. Teenagerne bruger medier hver dag på forskellige måder. De er på Instagram, Snapchat, YouTube og andre medier, hvor de bliver præsenteret for mange forskellige syn på, hvordan man bør være og se ud. Det er der både gode og dårlige ting ved.

Målet med dette oplæg er at få en snak om, hvordan medier påvirker os på både gode og dårlige måder. Vi skal også snakke om, hvordan Gud ser på os.

Icebreaker (15 min)

Før dagens bibeloplæg er det en god idé at begynde med en lille aktivitet, hvor teenagerne bliver introduceret til emnet og får bevæget sig. Vælg fx én af nedenstående aktiviteter:

- Den perfekte krop – normer og idealer (bilag 5.1)
- Byt stol hvis du er enig (5.2)

Bibeloplæg (20 min)

Bibeltekst: Sl 139,13-18

Pointe 1: Gud har skabt os unikke
Gud har skabt mennesket i sit billede, og David lovpriser i denne salme Gud for, at han er underfuldt skabt og er helt igennem kendt af ham.

Vi er skabt unikke, og Gud elsker os som dem, han har skabt os til at være. Det er vigtigt at huske på i en verden, hvor det

kan være svært at elske sig selv og sin krop, når medier fortæller os, at vi skal have et bestemt udseende eller være på en bestemt måde.

Vi kan få lov til at hvile i, at vi ikke skal følge et bestemt kropsideal, men tage imod Guds kropsideal for os, som vi kan læse om i vers 13 og 14. Vi behøver ikke at jage efter den »perfekte krop«, som vi møder på sociale medier, for Gud elsker forskellighed, og derfor har han skabt os unikke og smukke på hver vores måde.

Fortæl gerne om, hvilke ting ved din krop, der har været eller er udfordrende for dig at elske.

Udfordring: Overvej, hvorfor det for nogle af os er svært at sige som David: »Jeg takker dig, fordi jeg er underfuldt skabt.«

Pointe 2: Gud har os for øje
»Da jeg endnu var foster, havde du mig for øje« står der i vers 16. Det beskriver, hvordan Gud ser og kender til det enkelte menneskes liv helt fra undfangelsen af. Han kender vores liv fuldt ud og ved, hvad der gemmer sig i vores liv, hvad vi gør, siger og tænker, og hans største ønske er at have en relation til os og vise sin kærlighed til os.

Gud ser hver eneste af os og ved, hvad der er bedst for hver enkelt person. Han har lagt planer for os om lykke og gode gerninger at gå i (jf. Jer 29,11 og Ef 2,10). Disse planer er gode, for det er der,

hvor han vil have os, og det er altid det bedste sted at være, selvom det ikke altid betyder, at livet altid er let og smertefrit.

Samtale (45 min)

Samtalen er vigtigst. Brug fx en af aktiviteterne til at få åbnet for den:

- Vidensbattle (bilag 5.3)
- Krop og sociale medier + individuel skriftlig opgave (bilag 5.4)

Vær opmærksom på, at du skal bruge UNI login til aktivitet to. UNI login bruges på skoler.

I samtalen er det vigtigt, at du lader teenagerne dele deres erfaringer og give hinanden råd og vejledning. Vi kender ikke alle deres erfaringer og oplevelser af medierne, så lad dem få tid til at dele det. Du kan supplere samtalen med følgende spørgsmål og perspektiver:

- Hvilke udfordringer møder du som kristen ved brugen af sociale medier?
- Fra en af dine klassekammerater får du tilsendt et nøgenbillede af en pige, du ikke kender. Hvad gør du med det, og hvad siger du til klassekammeraten?

VIGTIGT FOR TEENLEDERE

Det er vigtigt, du forholder dig til, hvad loven siger om:

1. Børneattest
2. Tavshedspligt
3. Seksuelt overgreb
4. Deling af billeder
5. Grænser generelt

Læs mere i SOS-mappen, som findes på soendagsskoler.dk.

RESSOURCER OG LINKS

Hent inspiration og læs mere her:

- AdamogEva.dk
- Jegerkøn.dk
- Webinarer om at tale med teenagere om køn, krop og sex.
Søg på YouTube: Hvordan tale med juniorer og teens om køn, krop og sex?

